



У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Петроградової Зінаїди Сергіївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 3, пункту 2 частини п'ятої статті 328, пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України

м. К и ї в
20 червня 2019 року
№ 171-2(П)/2019

Справа № 3-133/2019(2987/19)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденка Ігоря Дмитровича – головуючого,
Лемака Василя Васильовича,
Туницького Олександра Миколайовича – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Петроградової Зінаїди Сергіївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 3, пункту 2 частини п'ятої статті 328, пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України.

Заслухавши суддю-доповідача Туницького О.М. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу – Петроградова Зінаїда Сергіївна – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статті 22, частинам першій, другій статті 24, частинам першій, другій статті 55 Конституції України (конституційність) положення частини третьої статті 3, пункту 2 частини п'ятої статті 328, пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс).

За пунктом 2 частини п'ятої статті 328 Кодексу не підлягають касаційному оскарженню судові рішення у справах незначної складності, крім випадків, якщо: касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовчої практики; особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до Кодексу позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи; справа становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу; суд першої інстанції відніс справу до категорії справ незначної складності помилково.

Відповідно до Кодексу провадження в адміністративних справах здійснюється відповідно до закону, чинного на час вчинення окремої процесуальної дії, розгляду і вирішення справи (частина третя статті 3); суд касаційної інстанції відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі, якщо касаційну скаргу подано на судові рішення, що не підлягає касаційному оскарженню (пункт 1 частини першої статті 333).

Зі змісту конституційної скарги та доданих до неї матеріалів вбачається, що Петроградова З.С. звернулася до Херсонського міського суду Херсонської області з позовом до Головного управління Пенсійного фонду України в Херсонській області (далі – Управління), в якому просила визнати незаконною і протиправною бездіяльність Управління щодо відмови у поновленні,

перерахунку, нарахуванні та виплаті компенсації за невчасно виплачені суми призначеної пенсії; зобов'язати Управління поновити, перерахувати, провести індексацію, нарахувати і виплатити за певний період пенсію за віком, а також виплатити компенсацію за невчасно отримані суми відповідним чином перерахованої та проіндексованої призначеної пенсії та надбавки; стягнути з відповідача відшкодування моральної шкоди та судові витрати. Херсонський міський суд Херсонської області рішенням від 15 червня 2018 року відмовив Петроградовій З.С. у задоволенні позовних вимог. П'ятий апеляційний адміністративний суд постановою від 20 грудня 2018 року скасував рішення суду першої інстанції та прийняв нове рішення, яким адміністративний позов Петроградової З.С. в частині визнання бездіяльності Управління за певний період протиправною залишив без розгляду; в задоволенні решти позовних вимог відмовив. Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду ухвалою від 1 лютого 2019 року відмовив у відкритті касаційного провадження. Посилаючись на оспорювані положення Кодексу, Верховний Суд вказав, що касаційну скаргу подано на судові рішення у справі незначної складності, яке касаційному оскарженню не підлягає.

Суб'єкт права на конституційну скаргу стверджує, що оспорюваними положеннями Кодексу звужено зміст та обсяг існуючих прав і свобод, порушено право на судовий захист та рівність перед законом, обмежено право на касаційне оскарження, що суперечить статті 22, частинам першій, другій статті 24, частинам першій, другій статті 55 Конституції України.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта

права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Аналіз конституційної скарги дає підстави для висновку, що наведене в ній Петроградовою З.С. обґрунтування тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Кодексу базується на її припущенні про те, що право на касаційне оскарження судових рішень у справах щодо оскарження бездіяльності Управління щодо обчислення, призначення, перерахунку, здійснення, надання, одержання пенсійних виплат було припинено 15 грудня 2017 року Законом України „Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів“ від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII (далі – Закон № 2147). На думку автора клопотання, саме оспорюваними положеннями Кодексу в редакції Закону № 2147 й було запроваджено обмеження на касаційне оскарження у названій категорії справ, яке не відповідає статті 22, частинам першій, другій статті 24, частинам першій, другій статті 55 Конституції України, адже призводить до „правової нерівності“ учасників таких справ, розглянутих у судах до та після 15 грудня 2017 року, та позбавляє останніх права на судовий захист.

Проте автор клопотання не бере до уваги, що обмеження права на касаційне оскарження такої категорії адміністративних справ було передбачено й Кодексом у редакції до внесення змін Законом № 2147. Так, за пунктом 2 частини першої статті 183² Кодексу до внесення змін Законом № 2147 скорочене провадження застосовується в адміністративних справах, зокрема, щодо оскарження фізичними особами рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо обчислення, призначення, перерахунку, здійснення, надання, одержання пенсійних виплат. За частинами восьмою, десятою статті 183² Кодексу в редакції до внесення змін Законом № 2147 постанова за

результатами скороченого провадження може бути оскаржена сторонами в апеляційному порядку; у разі оскарження в апеляційному порядку постанови, прийнятої у скороченому провадженні, судове рішення апеляційної інстанції у такій справі є остаточним і оскарженню не підлягає.

Також диференційований підхід до надання права на касаційне оскарження судових рішень закладено безпосередньо в Основному Законі України. За пунктом 8 частини другої статті 129 Конституції України основними засадами судочинства є забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення. Отже, відтворення зазначеного підходу й в оспорюваних положеннях Кодексу не свідчить про „правову нерівність“ учасників адміністративних проваджень та про порушення частин першої, другої статті 24 Конституції України, як помилково вважає автор клопотання.

Таким чином, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Петроградової Зінаїди Сергіївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 3,

пункту 2 частини п'ятої статті 328, пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**